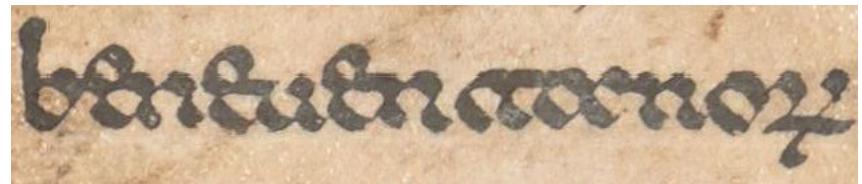

Schpectum

beneventanacense

Reading and Writing Beneventan Minuscule

Reading and Writing Beneventan Minuscule

Copyright 2016 Aaron Macks. All images of external works that were created pre-1900 are in the public domain within the USA. In foreign countries, relevant local copyright restrictions may be attached.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License. It may be shared and adapted for non-commercial works as long as this freedom is maintained and the source attribution is maintained.

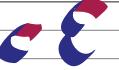
Images on the cover are from sources 12 and 2 respectively

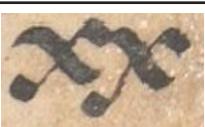
Printed: 05/16/16

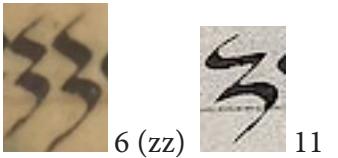
Table of Contents

Alphabet	1
Ligatures	3
Unions.....	5
Abbreviations	6
Oddities.....	7
Punctuation.....	8
Numbers	8
All Letterforms	9
Sources.....	10
URLs	10
Examples	11

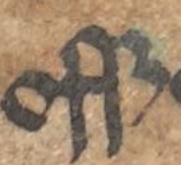
Alphabet

Letter	Beneventan Form	Structure
A	 1	
B	 1	
C	 2 3	
D	 3	
E	 9 (ee)	
F	 8 (fo)	
G	 3 (gg)	
H	 2	
I	 2 9	
J	 9 (technically 'I longa')	
K	 9	
L	 2 (ll)	

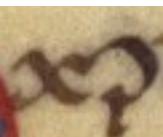
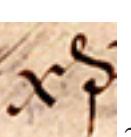
Letter	Beneventan Form	Structure
M	 5	
N	 6	
O	 6	
P	 9	
Q	 9(qu)	
R	 2	
S	 10 (s.)	
T	 10 3	
U	 2	
V	 5 (normally only used for numbers)	
X	 2 (xx)	
Y	 2	

Letter	Beneventan Form	Structure
Z	 6 (zz) 11	

Ligatures

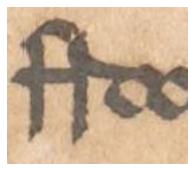
Letters	Frequency	Ligature Form	Structure
ei	Always	 20	
fi	Always	 3 (offi)	
gi	Always	 1	
li	Always	 2	
ri	Always	 3	
ti	Always	 2	
ti	Always (sibilated)	 4	

Letters	Frequency	Ligature Form	Structure
ae	Often	 2	
ct	Often	 12 20	
ci	Rare		
ec	Often	 1	
et	Frequently when as 'and' or final, never medial	 1	
ex	Often	 5	
nt	Sometimes	 16	
or	Rare		
rit	Rare, only late		
rp	Rare	 24	
sp	Sometimes	 15	
st	Often	 4	

Letters	Frequency	Ligature Form	Structure
sti	Often	 2	
te	Common 9 th C., less later (Grimoald)	 26	
ta	Rare (Grimoald)		
to	Rare (Grimoald)		
tu	Rare (Grimoald)		
xp	Rare	 22 26	

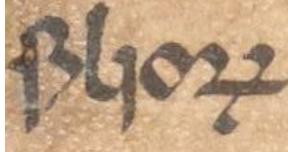
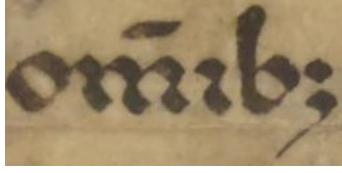
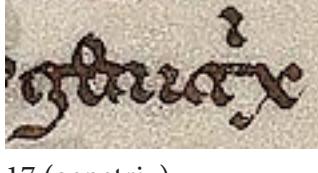
Unions

Letters	Union Form	Notes
BA	 1	
DO	 8	
OC	 3	Looks very similar to 'a'
OD		

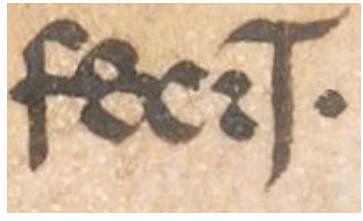
Letters	Union Form	Notes
ED	 7	
POT		
FR	 2 (fra)	

Abbreviations

Letters	Abbreviation	Structure
per-	 1	
pro-	 2	
prae-	 10	
non	 10	
Eius	 1	
Est	 23 25	
'flying' -s	 19 (tos)	

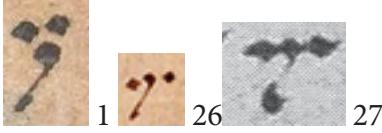
Letters	Abbreviation	Structure
'flying' -m	 6 (cum)	
-tur	 1	
-rum	 2 (filiorum)	
-us	 6 (om[n]ibus)	
-ri-	 17 (genetrix)	

Oddities

Type	Examples	Notes
Caroline Minuscule 'a', final 'r' - "par"	 1	Perhaps insufficient space
Final 'T' - "fecit"	 2	

Type	Examples	Notes
Minims - "minimi"	 18	Minims are never attached across letters
Common word abbreviation - "fr[atre]s"	 20	

Punctuation

Modern	Beneventan	Notes
.	 1 26 27	The triangle form is much more common than the linear. Many times the linears merge into one long line (ex. 3)
,	 1	Mid-line, sometimes also means . (period), depending on the scribe
,	 15	after a dependent clause
?	 20 (Quid me persequeris?)	2 pieces, the '2' goes over the interrogative pronoun (quid), and the 3-part-symbol at the end

Numbers

Notes:

Only roman numerals are used, never arabics

Number	Beneventan	Notes
9	 20	Final 'i' is an i-longa, common on final 'i'. 9 is never 'ix' or 'viv', but always 'viiii'
942	 21	'xl' is often 40. There is sometimes a space between places, eg. "9 40 2"
175	 21	Both forms of Beneventan 'c' are used for 100
895	 22	'xc' is a valid form for 90

All Letterforms

a b c e ð g

f g h i l m n o p

q r s a v x y z

ث ب ج ک ح ف ع

ئ ا ئ ئ ئ ئ ئ ئ

ئ ا ئ ئ ئ ئ ئ ئ

ئ ا ئ ئ ئ ئ ئ ئ

Sources

1. British Library MS Add 28107 - f.3v
2. ibid. - f.1dv
3. ibid. - f.4v
4. ibid. - f.1dr
5. Otterbani Gr 250 - f.2v
6. BnF NAL 2199 - f.17r
7. Otterbani Gr 250 - f3v
8. ibid. - f.3r
9. ibid. - f.2r
10. Vatican Latin 591 - f.19v
11. ibid. - f.37v
12. ibid. - f.138r
13. Vatican Urbani Lat 585 - f.118v
14. ibid. - f.119v
15. ibid. - F.122r
16. ibid. - f.122v
17. ibid. - f.125v
18. Vatican Latin 591 - f.157r
19. ibid. - f.166r
20. Vatican Latin 1202 - f.41v
21. Barberini Latin 2724 - f.17r
22. Bodleian Canonici Liturgical 277 - f.84v
23. Barberini Latin 2724 - f.16v
24. Bibliothèque de Genève, Ms. lat. 357 - f. 170r
25. Vatican Latin 356 - f.74v
26. Avezzano Exultet Roll
27. Montecassino MC Compact. 5, Set 1

URLs

London

- British Library Add MS 30337 - http://www.bl.uk/manuscripts/FullDisplay.aspx?ref=Add_MS_30337

Los Angeles

- Getty Ludwig IX 1 - <http://www.getty.edu/art/collection/objects/1385/sigenulfus-unknown-breviary-italian-1153/>

Vatican City

- Barb.lat.2724 - http://digi.vatlib.it/view/MSS_Barb.lat.2724/
- Ott.gr.250 - http://digi.vatlib.it/view/MSS_Ott.gr.250/0005
- Urb.lat.585 - http://digi.vatlib.it/view/MSS_Urb.lat.585
- Vat.lat.591 - http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.lat.591
- Vat.lat.1202 - http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.lat.1202

Examples

Vatican Library - Urbinati latini 585 f.50v-51r. 1099-1105. Breviary from Montecassino

Varican Library - Ottoboniani greci 250 f.2v. End of the 11th Century. Fragment of a Montecassino Martyrology as endleaves in a Greek *Letters of S. Nili*. This fragment covers February 7-11, including the feast for the birth of St. Scolastica on February 10th (in gold).

In baptiū. Noīt scī aegualī epī
& mōs.

xvij xxvj xj xxij vij xvj xvij vij xxvj vij xvj xvj xvij vij
a b c d e f g h i k l m n o p q r s t

¶ vi id feb. Sc̄iuineendī epī & conf. Romē.
dēp paculī epī. Catep Saphoenī sōcē & m.

Augustinī. Iohā m. Gulsatīm. Iohī m. Benī sōcē & m.

xvij xxvj xj xxij vij xvj xvij vij xxvj vij xvj xvj xvij vij
a b c d e f g h i k l m n o p q r s t

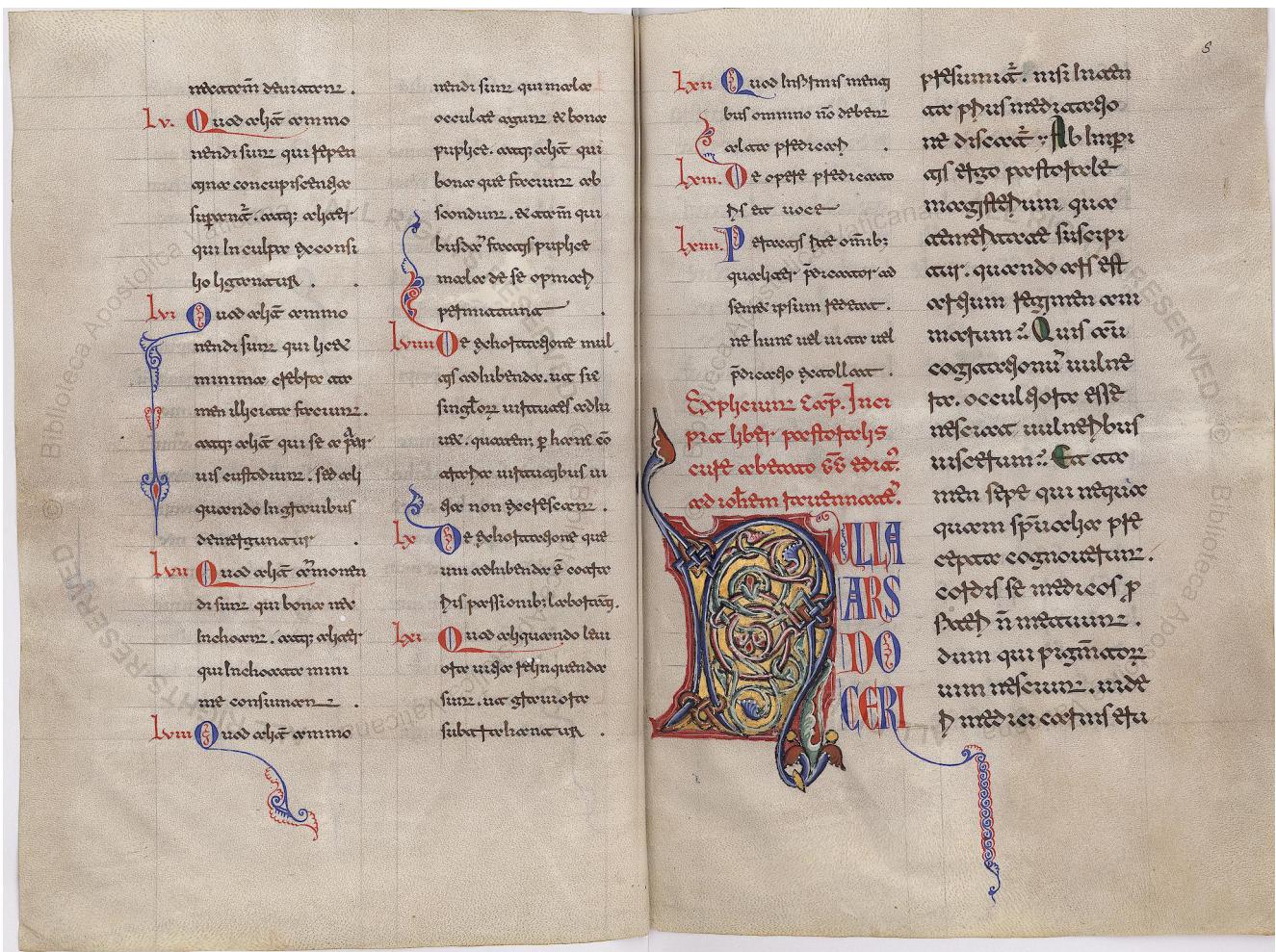
¶ vii id feb. Sc̄isacum Venerosini epī. Alexendī.
& celotum xxviii. Catep Panī
sōcē & m. Iohī sōcē & m. Rōeē besim. Rodelāndī sōcē & m. Con
serenagnī.

xvj xj xxvj vij xvj xvij vij xvj xxvj vj xvj vj xvj vij
a b c d e f g h i k l m n o p q r s t

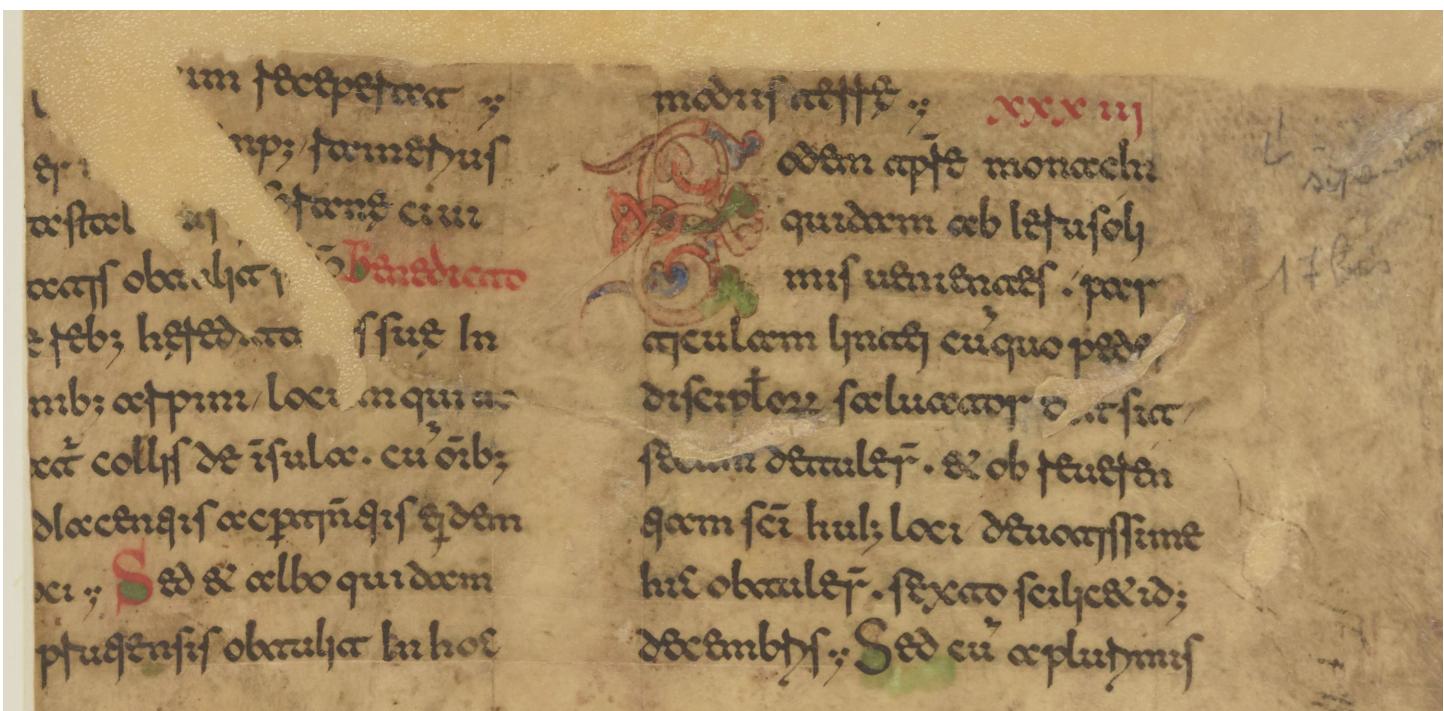
f viii id feb. NATSTE SEOLASTILEVIRGINIS
Romē Roger. & celotum xxx.
Catep Rōsim. Frēdēsim. Adenulphī.

xvj xj xxvj vj xvij vij xvj xvij xvj vj xvj vj xvj vj
a b c d e f g h i k l m n o p q r s t

¶ viii id feb. Romē Vælocē. Paſtathēmī.
Lugdūno. Desideri epī.

Vatican Library - Vatican Latin 591 4v-5r. St. Gregory the Great *Cura Pastoralis*, 12th-13th Century.

Bibliothèque nationale de France - Nouvelle acquisition latine 2119 f.17r. 11th-12th Century. Fragment of Leo of Ostia's Chronicle.

& confundit & cœnit offendimus
 esteratatem. Quicunq[ue] peccatum
 magis sup xpi non est dignus.
 Discipulus ad sepulcrum patens h[ab]et
 desiderium soluatorum plurib[us] in
 p[re]ce. Quare monachos duplex
 meritis; misericordia suorum
 p[ro]p[ter]a d[omi]n[u]m. Sup peccata & magis pol
 luit nob[is] non habet quicunq[ue] super
 esse sordidum; consobrinus familios ser
 uans. Genit[us] regale & servile datur
 lesumus. illud ad eundem; peccatum
 quinum queritur. ut aquilonis
 modatur. & quidam iudas mortuus
 est ut nos mortuos curi possim[us].
 Sed quid habem[us] de egypto q[uod] p[ro]p[ter]a
 egypti mundi; si non possit agnoscere.
 tenet[ur] egyptus cum pallo felin
 quam; Sindone operus adolescens
 uniuersitatem sequetur. In egypto
 & in locis nisi expeditus & tardus
 p[ro]sequitur deinde nostra Imperium.
 Redamus postea; que postea sunt.
 si autem curram[us] san[ct]o d[omi]no p[ro]p[ter]a
 offusos p[ro]fessam sibi contum[us]t
 Et de se[nt]is non egreditur & non
 pallit se; neque donec di sui. p[ro]p[ter]o
 se quoque ubi postea pediatum sum;
 Nō me quod nō sed n[on] posse et crudeliter
 impetruli loquens quiescerem. ego
 si fecero si oratio quippe omnia quod se

p[re]fensione dignus es. de se sagre
 dion ex polluo vocabulum xpi. In q[uod]
 mihi blandior. quicunq[ue] magis
 ponat & ep[iscop]os quem postea esse
 sine communione transfigurauit; ut p[ro]p[ter]a
 ut semper mortuus inservi & pacifat;
 sic uicinius offerte p[ro]p[ter]o. se
 queratur hominum & diuinis segni
 secundo p[ro]p[ter]a p[re]ceptis presertim oleum expidi
 fui super euest. & egrediar ut esone
 us sum in quod induitus; polluta.
 Quia quia eni[m] in xpo obcepisti
 sumus xpi in diuinus. sed uenust
 atuicem quicunque p[ro]p[ter]amus san[ct]o cui
 credimus. In se. ille monachus. haec
 braciat[ur] quide ligat[ur] descendebat
 in hischis. non p[ro]p[ter]a ualigatus
 est quemadmodum. In fundatur
 oleum medicamenta laxe et minime p[ro]p[ter]o
 p[ro]p[ter]a. & quod debuit negligenter san
 cte efficiatur. umi[us] certe excedere
 mosdet[ur]. ut p[ro]p[ter]a ad p[ro]p[ter]anis
 p[ro]p[ter]a. p[ro]p[ter]a uenustate san
 cte iudicantis. Uxori[us] a[pro]p[ter]a
 occipit. & uidetur & electe & me
 tem est n[on] occipit sed a[pro]p[ter]a de
 sancto suo. & n[on] conaterrina h[ab]et
 sancti sui in populo ego d[omi]n[u]s quis est
 eorum. Se i[ps]o ponat p[re]cem cui p[ro]p[ter]e
 est p[ro]p[ter]a. d[omi]n[u]r[um] coplexus q[uod]
 xpm intellegit. & id quod dicimus est

Vatican Library - Vatican Latin 356 f.74v. 10th Century. Letters of St. Jerome.

hanc de nomine .
 Cum cumur di mi
num respondere .
 ad hunc concu
miles stupet .
Nomini clamares
dicens **benedicat.**
benedicat. et
 sum sibi nullum modo
 respondere conspi
 cisti . pugnus ad
 lungibocet . **cole**
 dicit . non benedicit .
 quid mecum habes .
 quid me psequis .
Sed laetimur hepe
 attende sunt con
 cisi di simulacrum
 antiqui hostis no
 n est exterrimus .
 Cum pugnas qui
 dem uolens luctat .

sed occasio[n]es
 uicat[us] mimi
 stariat inuitus .
VIII
Benedic[us] dum f[est]i
 habratur eu
 lor[um] sp[iritu]l[em]
 celle constitue
Ren[der] . lepros[us] h[ab]ime
 diolacebat quem
 inedi[us] cum leucate
 despatior[em] .
Cumq[ue] eum duo
 uel[er] atque mouit
 non possent . pluiss
 adluncaq[ue] sunt . sed
 latr[us] immobilis man
 sicut . ecce si benedicatur
 latr[us] tenet . ut
 parlam[en]t[us] latr[us]
 leg[em] quod superum

ipsi p[ro]sternuntur
 hostis sedet . quem
 circumactum uisit[us]
 morsu[m] mouit
 non possent .
Difficultat[er] legit
 forcata[re] ad uisum
 di missum est ut
 uisit[us] ostendo
 hostem repellere .
 ut lepidem leucate
 sit potuisse .
X
Cumq[ue] uerat .
 ostendent[ur] fecundis
 benedicentem de
 dict . & circum
 lepros[us] celestatur
 leucatus est . ecce
 si nullum p[ro]bus
 pondus habuerit .
 unc[us] in con
 specie uidi
 placuit uer
 in loco sordid
 effarm sedet .
Quern dum fo
 ditudo celus pe
 nitescit . Etum
 ille idolum f[est]i
 inuenientur .
Quo oediporum
 cœsi in coquim
 pleato heret legas
 serpentis usus est .
 ecce circumactu[m]
 monachoru[m] oculis
 quae omni q[ui]dam
 coquunt ediscum .
 Consummatus
 offendit . **C**umq[ue]
 lecende aquacem

Vatican Library - Vatican Latin 1202 f.XLIV-XLIIr. c.1077. *Life of St. Benedict.* Composed in part by Abbot Desiderius, this lectionary contains readings for the feasts of St. Benedict, St. Scolastica (his sister) and St. Maurus (his first disciple).

Misteries. hystorice eodem
hunc in columnam
ecclia; ut physi ut
lectio adinde
latsum laborem
misit. ut ipse
queq; per secum

Lumen fidei p[ro]fessio
de cultu sc[ri]pturarum
et iuris canonici
benedicatio in
sacrae scripturae et studi
dissertatio

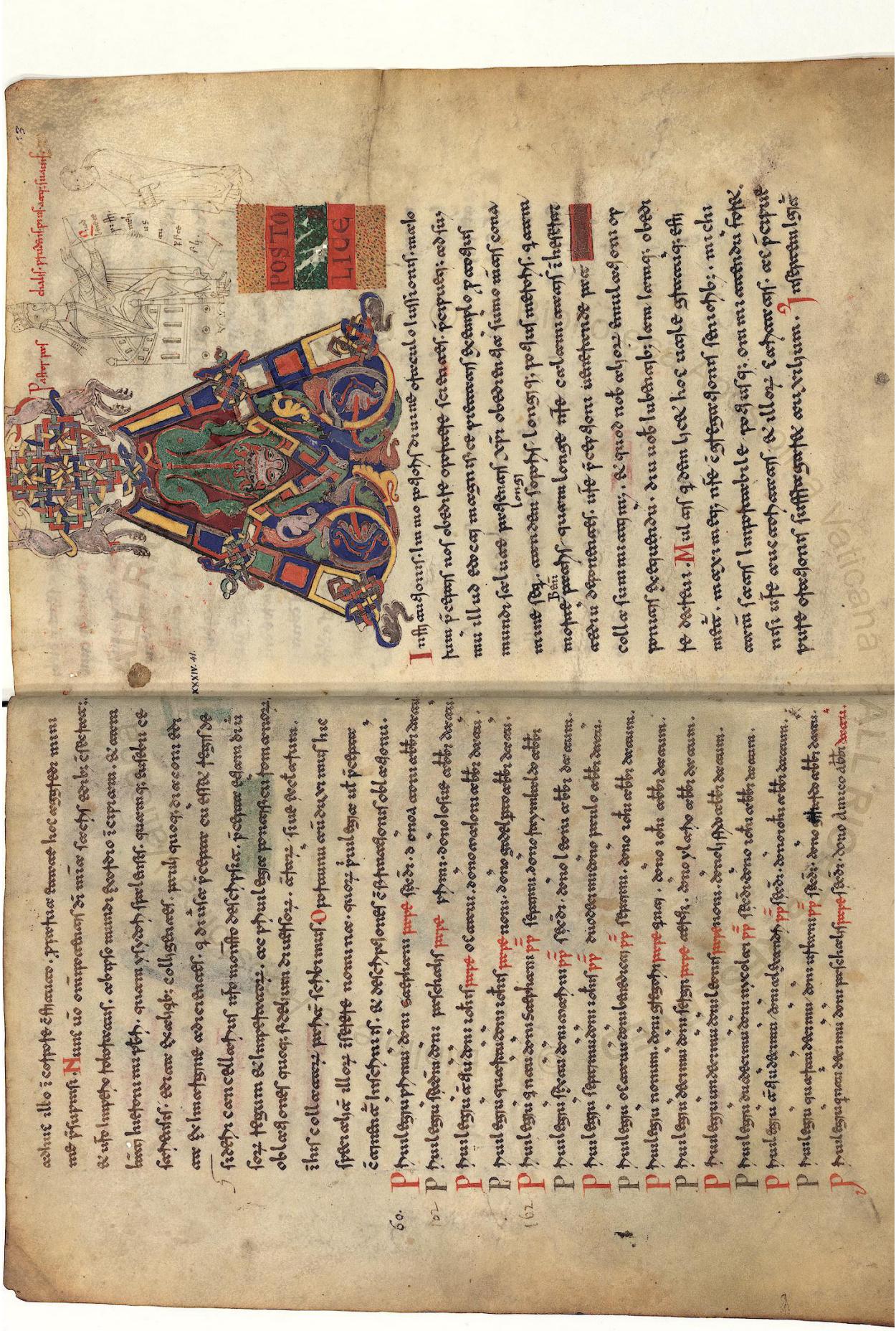
Donctus nunc ḡth. Smit. Quidm
follet⁹ quic⁹?

R^e sc lare. J^e le uant . mons .
Africæ . Aeg. p^rmar .

edam pphage spu
polleſe. uincatur
pſediceſe. pſefci
mbris abſenſia
numſoſe; **xvij**

of & eā celle
fuit ut quo
q̄ens deſpon
ſum aliquid eſte

Vatican Library - Vatican Latin 1202 f.XLIIIf-XLIVr c.1077. *Life of St. Benedict*. Composed in part by Abbot Desiderius, this lectionary contains readings for the feasts of St. Benedict, St. Scolastica (his sister) and St. Maurus (his first disciple).

Vatican Library - Barberiniani latini 2724 f.12v-13r 12th Century. *Chronicon Vulturnense*. Chronicle of the Monastery of San Vincenzo al Vulturno, in Molise, Italy.

cotinens pessimum letum et regnum. quod colorem hinc et ius simile fuit
 est agnacium. Abicentia donec dñm tecum ageretur annus octoginta
 eti: mias et annos. et inde pessimum. Et nos quidem. et quam
 illi videbant seipso; facilius multo pessime illius facte magnitudine ut
 per aliquid tamen non sit regnum. Horum tempore l'ademptus etiam
 felix pessimus et abtrahit faciem suam quod est in se malum
 frances attulit; inquit quod eslam variabundus pectus losus afficeret. Namque
 erga eum et diu corporcularis homo nisi genitrix eius efficiatur. Tunc que
 licet animo perpece pessimam pueritatem etiam sonus etiam factus fecerit:
 ex parte manus et capitis plorat suorum signatio illud coffelatris pte
 gratus sed tomans recte Theodori culante parato prope extorsim
 fuit. in quo episc. vni abbas. Comes xv. bl. mox auctoribus. menti
 onatus. et officiarum subfectus fuit. Culis et adiutoriis superatus con
 currebat. Conducere etiam ibidem uenit fabius pessimus sui
 monasteriorum etiam clausorum. quae cum ei erat; et postea hoc lemnio
 nos fletus donacionis ut confessione ducit. Regum. siue principi. cui
 quotam libet oblatione possedebat pessima. seu possidente etiam.
 ut haec ipsorum agerent late sint edicti; et adiecit ut mo
 lefacione possit decer. I. o. ex auxiliis amicorum.

908
 et sol accedit sibi tunc dñ. Il' aduersus dñm uincere pessimum
 est agnacium. Cum pessimum secundum ac sequitur dñ qui est etiam; in monasterio
 libato annuum in solu regno etiam adesse. sed etiam hoc rursum
 ad pessimum uacuus pessimum que ad suum locum adiuvenit in manu
 etiam amittit etiam pessimum. Lecto noctem hoc omnis; pessimus secundum actus et
 natus pessimum feliciter etiam pessimum. Quo utr' uter pessimum locus atque monasterio
 mortuorum. X. Unde quod facit etiam latitudine. locutus amissi. ipso ad amissi
 amissi. operari obsecro; in pessimo regno longioribus. Atque adhuc
 pessimum. nesciit in pessimo que pessimum sum etiam pessimum in etiam pessim
 in Aliquis. ubi illi eum amicorum fuerit in dñ. et pessimo que etiam. ut aliis
 pessimum deo amissi horum donacionis partibus. pessimum monasterio pessimum
 uolumen etiam pessimum. siugis pessimum. ut etiam pessimum est pessimum
 natus pessimum etiam pessimum. Culus pessimum pessimum anno dñi m. x. affec
 tui pessimum. pessimum pessimum natus autem pessimum etiam pessimum. pessimum
 eti pessimum gemitus etiam pessimum pessimum etiam pessimum. & ad amissum
 latitudine. il' loco obsecro. siue pessimum delito: pessimum etiam pessimum etiam
 delito. pessimum etiam pessimum etiam pessimum etiam pessimum etiam pessimum
 manente in euangelio. Quid non dulciorum condiciorum mortaliu[m] amissum
 bilis mortis suis pessimis clementiis. here ut pessimum clementiis adhuc in
 fuit. Atque habet pessimum etiam pessimum. Deinde una amissa que latitudine ad pessimum
 semper loco serice. de uespernacis. de amissis que exhortatione ad uite pessimum
 etiam pessimum. Al' eti pessimum deo etiam pessimum. Tappa pessimum de etiam pessimum
 etiam pessimum. Q' uirgo ego de uirgo libidino. Q' uirum ego de genitor confundens.
 M' et pessimum donacionis ad latas uitebiles mortales. Si tunc nesci pessimum oratio
 dicitur. ut pessimum lat' de pessimo fecerit super mortales pessimos. pessimo uochi
 pessimo lat' de pessimo. al' pessimo lat' de pessimo. etiam pessimo. E' uoc

Vatican Library - Barberiniani latini 2724 f.81v-82r 12th Century. *Chronicon Vulturnense*. Chronicle of the Monastery of San Vincenzo al Vulturno, in Molise, Italy.

sybat. Et dñs dñe dñe bñagnatrat.
Et cestor nñt dñe dñe ffucatum suum. Just
hoc concit cum ambulabat. Et pnde lnuia
gñssus suos. Occidimus quicca.

+ Iago

David

CINA DNE

aristm et aem adme & exaudim. qñdgn;
Et perp sum ego. Custodi aem qñs es
sum. scilicet frc seruicii dñs spnct

Getty Museum - Ms. Ludwig IX 1, fol. 193v. 1153. Breviary. The inhabited "In" starts the text of Psalm 85, "Inclina domine aurem tuam..."

Vatican Library - Palatini latini 178 f.83v. 12th-13th Century Fragment from an antiphonal. This page contains Antiphons for the 5th Ferial Sunday.

Atonuit vos dominus eotum iustis quod possunt per domino resuscitatur ergo natus. **E**t caritate bonorum scilicet quasi carnis novum animus sedes dei et cognitio. Deinde
Ecce quatuor ex aliis resurrecti. & nemo potest dicitur carnis. in illa enim quae dicitur quatuor multa quoniam de ceteris.
S.
Amen quis sicut mortuus per Christum effusus est inactus. id est ad mortem suam permanet semper. **H**is quoniam multis diebus nisi coquuntur ut regrediantur. his sequuntur quoniam huiusmodi.
Habent enim spiritus deo. per misericordiam dei et cognitio. Et noster vero a Clericis secundum.
In nomine Ihesu Christi. sine macule sum enim athonum dei. **I**nsun quidam de aribulacione magnarum et locorum stolos suos si cengunt
 nonne inuidant; indecet. insun enim athonum dei reseruunt et dicitur necesse in aribulo
 ei. sed quod ex in aribulo habebat super illos. **A**men. **S**ecundum.
Amen. Incedamus per patrem infernum operis suum oblinquis nos leccetemus. Incedamus ipsius locudorum
 et cognitio sine macule dicimus semper glorietur dominus. **A**men. **M**inius iste filius.
Ad natum. **E**cce uenit dominator deus et regnum Iacobus. Iesu et precessores regnum in aribulo
 ecce uenit. **A**utem uerbo concipitur utgo per manus utgo per patrem regnus omnium
 regnum. **D**ux medum silans adire omnia annos in suo cutu latr pergette omni
 paternum et me tuus dominus congregabis; sedib; uenit ecce uenit.
Acced de quo loheru
 nes dixit Christus uacc; est Iesu Iacobus et regnum Iesu non est nisi. **B**eat; uenit
 qui uic poterit Christus uel uenit ubi est que lecceturus dominus et saluatoris mundi.

Vatican Library - Vaticanini latini 13501 f.40v. 12th Century. Fragment of Breviary. This contains the end of the Mass for the Octave of the Holy Innocents, January 4th and the start of the Mass for the Epiphany, January 6th.